

Небојша Васовић
ДУЛЧИНЕЈИ ОД ВИНЧЕ

Едиција *ИНЕ СВЕТЛОСТИ*
књига десета

Уредник
Иван Новчић

На корицама:
*Кадр из филма **Safety Last!** (1923)*

Небојша Васовић

ДУЛЧИНЕЈИ
ОД ВИНЧЕ

Поетикум, 2021.

ПОЉАНА

У јакој светлости видим
Неко се некоме клања
Не знам зашто али му расту
Рогови од вишњег миловања
Али му жена погачу меси
Да нешто ипак има
Кад се уморан врати кући
Из метафизичког лумпераја
Галактичких козерија
У ово овде где живи
Лумпен-пролетерија
Кров вешто прокишњава
А свака реч је страва
Од које бежи поезија
Бежи бежичним скоковима
Одавде до Новог Зеланда
Јер овде је неиздрживо
Кад желиш држати живо
За душу или за гушу
Оно нема субјекта
Оно само таласа –
Имена живих ловаца
Имена мртвих ирваса
Што барокна су музика
У меморији ћурки
Док шетају по дворишту
Оних давних дана
Кад куће није ни било
Него само пољана

ТРН

(За Бору Радовића)

Како препознати оштрину
Ружиног трна, и чему,
То знање припада ономе
Ко се огребао, па памти
Само ружу и ону стазу,
Не главну, но ону ужу,
Којом се стизало у поље,
Где у одсуству власника
Све беше дивље
Као небеске боје,
Нечије кочије.

ПРОМЕНЕ

Још као дете посматрао сам
Те чудне промене
У камењару,
У трави,
Где „ствари“ мењале су се,
Да ли?

Гуштери су претрчавали
С камена на камен –
Наивно лето,
Кад живот је нешто
Од живота отето,
Макар на кратко,

Макар проклето...

ПЕСМА

Радости радија, радости грамофона,
И моје детињство у Краљеви
Шездесетих година

Из комшилука допире песма
„Воларе, кантаре“
Доменика Модуња

Осећам како ми расту крила
Али не знам куда бих полетео

Песма ми каже да негде постоји живот
Али не каже где је то

Заправо, то ја сада тумачим
Шта је песма рекла

А песма ко песма
Није рекла ништа

Добар је Модуњо

ПЕКАРА НА МЉЕТУ

(Пре четрдесет и нешто година)

На Мљету је постојала пекара
Где се правио „најбољи хлеб“.
Тамо се стизало аутобусом,
Путем којим као да нико није ишао.

Кроз овално прозорче,
Средњовековну рупицу,
Хлебови би летели ка купцу
Који би се брзо вратио у аутобус.

Сад, замислите кад двадесет људи
Унесе у аутобус двадесет
Врелих хлебова,
Какав је то мирис био!

Јачи од младе боровине,
Јачи од цвећа на венчању,
Ако се неко у оно време
уопште женио (не сећам се).

КУШАЊЕ ПЕСНИКА

У последње време
Посећују ме демони

Један од њих ми чак тврди
Да су ми песме јако добре

А што је најгоре
Ја му верујем

Ето, он је макар приметио
Да се нечим бавим

Било би ми и то довољно
Али он је претерао

Јер претеривање је мајка доброте

КАКО СИСАТ?

Ако хоћеш сисат
Заборави ти на сат
Заборави ко је брат
Скупи усне у облик срца
Као да љубиш мрца

Ако хоћеш поштено сисат
Поштен не можеш бити
То нико и не тражи
Јер цело биће
Не уме сисат

Сисају само усне
Које знају занат
А занат умре
Чим престанеш сисат

МА ИЗ КОНЗЕРВЕ БИЛА

Добра је сардина
(Уз вино и нешто хлеба)
А ни сордина Чета Бејкера
Није била лоша
Слушасмо је преко радија
Оних давних дана
Чекајући да нам буде боље
Или да кренемо низ поље –
Тренутак када не помажу
Ни музика ни море

ТАБАНИ

Табани разума
Јако су опрезни
Да не угазе у неразумно
Али газити значи не знати
Не могу табани знати
Шта газе
Ако заиста газе
Угажено је живо
Колико и мртво
Табани пролазе кроз траву
Трава их гледа с пенџера
Ливаде по којој газе
Тражећи старе стазе
Јер то је разумно
Све друго је пад
У преднатално
Чега се разум боји –
Да буде беба
Да га мама доји
Као да звезде броји
У пустињи

БЕКСТВО

Из уређене државе
И чисте постељине,
Куда си кренуо?
Да тражиш хлеба преко погаче
Коју данас нико не уме ни
Да замеси, ни да испече?
Хтео би да побегнеш од хлеба,
Али куда? Хлебови су свуда –
На раскршћима, на улицама,
У катедралама.
У гробовима леже они
Који су некада јели хлеб.
Неки су појели више,
А неки мање него ти.
Мораћеш још да једеш
Док држава се не уруши
И не испрља постељина
Од оног што је у души.

ПОХВАЛА БОСОМ СТОПАЛУ

Зар чудо је што твоје биће
Промајније од промаје
Бива све тање
Све раскошније
Док ходаш боса између дрвећа
На којем сваки лист те препознаје
Одавде до Океаније
Где неке друге женице
Пењу се на штиклице
Како би завеле фрајере
Добростојеће
Женице чија су стопала умрла
Од толиких ципела
Јер боса не можеш ван свог живота
А ни у штиклицама

СТАРИНСКО ДОПИСИВАЊЕ

Док ово писмо стигне до тебе
Избиће неколико ратова
Али не узбуђуј се

Слова ће остати иста
И препознатљива
Као кора храста

Слова ће бити наша
А писмо само твоје
Као да смо га писали

Нас двоје

ЋИЛИМ

(Mercado de Artesanias, Mexico City)

Посматрам ћилим

Ткан у Оахаки

Рађен рукама оних који не желе

Да буду славни

И помињани

Већ само да преживе дан данашњи

Купујем

А о бојама ћемо после

НАЦИОНАЛНИ ПРАЗНИК
(Мексико сити)

Из улице бркатих прангија
Скретох у улицу црквених звона
Што туку попут водопада

У сенци звукова тих
Није лако ни духу генздо свити

Лепршају заставе –
Крилати змајеви

У кутијама похрањени
Буде се револвери
А не знају ко их буди

КЕРЕТАРО

Преко пута стана у којем сам одсео
Две Индијанке свакога дана
Испред цркве
Продају цвеће

Стоје на сунцу сатима
Чекајући купца

Кад прођем поред њих
Понекад купим букетић

Ах, да могу да купим
Стотину букета дневно,
Њима би било све боље
А мени све горе –

Понављао бих се

КУБА НА ПЛУС 35

У врело поподне реших да кренем путељком
Иза хотела
(Којим нико не иде)

На путу никога:
Тек једно залутало керче
(У потрази за сенком)

Следећи правац тврдоглаво
Тврдоглав какав сам
(Набасам на мало језеро)

Кроз шипраг видим човека како пеца
Користећи најобичнији најлон
(Без штапа)

Кад је видео да му се приближавам,
Он тужним гласом рече:
(„Од јутрос, ништа.“)

А ја у мајици и купаћим гаћама
И немам ништа да му дам
(Као ни језеро)

НЕСТАШИЦА ВОДЕ
(Тринадад, Еспирито Санто)

Из сламене корпе у којој је држала
Прљави веш (доњи)

Допирали су мириси џунгле

И добро је да ту нису били
Ролан Барт (и још неки умови)

Да ми омету уво што га је грицкала
Са своја 32 зубића (сложних ко кумови)

ДЛАКЕ

Прихвати дакле
Да људи имају длаке
И да те длаке нису твоје
И да не могу да се схвате

Оне ће расти, расти,
И на крају те прогутати
Јер длаке никуда не журе
Оне не размишљају као ти

Оне имају своје длачије опсесије
И своје длачије занате
Никада нећеш сазнати
Зашто су тако курате

КО ЗНА?

У годинама сам кад не знам
Да ли ћу доживети још једно лето
А што се више трудим
Да уживам у овом лету
То оно брже пролази
Остављајући иза себе
Само представе
Ко зна чије
Ко зна зашто

ТАЈНА МОРА

Тајна мора је у земљаном левку
Који држи водену масу
Да се не разлије
И поплави врт на обали

А у врту као на крсту
Висе плодови
Који док се пеку на сунцу
Не виде своју срећу

СТЕПЕНИЦЕ

Исцрвочене
Па у вино преточене
Старе степенице
Што ка Њему водиле су
А сада после потопа
Воде још више
Јер свако има своју чашу
До врха наливену –
Своје море у којем рибе пливају

ГЛАС ИЗ ВОДЕ, ЖЕНСКИ

На веслима капи воде,
Остави ме, о мој броде,
Океану слушкиња да будем,
Што и није тако лоше,
Заборавит копнене олоше,
Удисати јод – где је прошо брод.

СВЕДОК

Арапски песник Тарафа Ибн Ал-Абд
У једној песми помиње
„Робињу певачицу
У заводљивој хаљини“,
Која се страсима његових другова
Радо одазивала,
А умела и да запева попут камиле
Која дозива изгубљену младунчад.

Зашто ме ови стихови освајају,
Кад никад нисам чуо крик
Камиле, нити икада био у пустињи?
А о изгубљеној младунчади
(Камилчићима малим),
Да и не говорим.

НА ХВАРУ

У некој забити на Хвару
(Док лутам тражећи хлад)
Испред једне мале куће
Седи забрађена старица
Која одједном ускликну:
„А, Шјора Манде...!“

На другој страни улице
Испред своје куће
Седи друга старица
Која јој (после солидних
Два минута) одговара:
„А, Шјора Бепа..!“

А онда поново тишина
(Пуцкета ваздух својим инсектима)
Као да ничег другог и нема
Осим личних имена
Изречених без разлога

ТИШИНА

Не можеш рећи да ти тишина
Није пријала
Иако не знаш кад је почела
Не можеш рећи
Она још траје
Иако неки мотор се чује
Нечији амбис –
Амбиција

НЕШТО ДРУГО

Будите у мојој викендици
Колико хоћете
Само не бушите зидове
Они су од истог дрвета
Од којег је и ваша душа
Само је дрво обрађено
И уклопљено у нешто друго –
За становање

ВИРУС

Стигао неки вирус
И сви се крију једни од других
Само се ја излажем свима
Јер осећам да ме још увек има
А вирус ме упорно заобилази
Као крадљивац апостолки на Гванабо* плажи

*Месташце са плажом недалеко од Хаване.

ЕЛЕМЕНТИ

Тамо где су елементи
Хтео бих да будем
У песку, у зрнима,
У морској соли,
У сунцокретима,
Тамо да будем и да
Не знам зашто –
Да ме нико не пита
Како сам ту доспео
Ни куда бих даље
Са својом маштом

ДЕВИЧАНСКО УЉЕ

Шта је „Свеже пресовано
Девичанско уље“
Ако не блудна радња
Над плодовима маслине?
А оно је најтраженије.

ПОСЕТА КУЋИ ОЛАФА ХАУГЕА

У кухињским фиокама
Посуђе од дрвета

Поред дрвеног стола
Дрвени кревет

У дрвеним кутијама
Књиге класика

А тамо горе, у брдима,
Борова иглица

Посетиоце
Не прима

КУРВОАР

Оне године када су
Од кулоара направили курвоар
Светло је некако згасло

Могли су се чути само кораци
Мекани – као кад Сиротановић
У сутерену размишља

О ономе што га је снашло

ОДЛАЗАК

Огледало ради прековремено
Ради преко времена
Сећаш се кад си се у њему
 давно огледао

Био си исти ти
Само ведар пред одлазак
Из собе, из куће,
 из свега

ПЛАВЕТНИЛО

Шта тражи плаветнило од мене?

А не зна за мене

А не зна има ли ме

А не би ни било плаво

без мене

Оно има свој интерес

А и ја више волим плаво

Но сиво

(Чим могу да биркам

Има и мене)

||

ОВДЕ НЕМА ВЕЛИКЕ ПОЕЗИЈЕ

Велике поезије сам се ја написао
Док си ти млеко сисо

Не знајући да пијеш органик
Из маме

Ово је отров
Упозорио сам те

Што би рекао деда:
„Шта ће ти то?“

Не знам да ли је рекао
Али то је мислио

Зато бежи одавде
У нешто корисно

Како би они који те не воле
Могли да те љубе

Искрено

СА ЛЉУБАЗНОМ ЈАПАНКОМ У СНУ
(па још и на српском)

Ви волети мој кимоно, или?

*Леп кимоно, а лишће на сунцу
– лепо је и оно*

Ви нешто попити:
саке, коњак, виски?

*Ми пити не престати
Зато не почети*

Ви хтети јести?

*Већ било јести
(сад сало скидати)*

Ви желети са мнош секс?

*Ми не желети, хвала што поменути
То*

Ви мало тога желети?
Ви неки самурај?

*Да, сѐм-у-рај отићи
Са Вама дописивати*

ДУЛЧИНЕЈИ ОД КОРДОБЕ

Ја Вас волим много више
Него оне аламуње
Из предела Каталуње
Рекох јој у духу шале
(*a forma de solatz*)

А она ми рече да сам гмаз
Јер стихове кројим штетне
Који само маме жене
Ни у кога заљубљене

Па нареди мужу своје
Отфикарит главу томе
Дрском заводнику
Што у перо узда се
Више но у киту

КОЧИЈЕ

Да следим унапред задату
Структуру риме
(Створену пре него што кум
Даде ми име) –

Могло би бити занатски сласно

Али по душу разорно
Јер его је разрок
Па умислити може

Да осим кочија
(У којима лелујају жене
Генералски заљубљене)

Ничега нема на небу
Ни испод коже

БУДИТЕ ПЕСНИЦИ ЉУДИ
(На једну тему Слободана Марковића)

Будите песници људи
Јер то још нисте били
Све друго сте пробали
И ништа нисте открили

Будите песници људи
Усудите се макар једном
Јер бити је страшно и мрачно
Осим ако у том тренутку
Не сија сунце убитачно

(Сунце између ногу
Неких дама на плажи
Где жбунјићи су мали
Светионици у ноћи...)

Будите песници у ноћи
Кад нико не види
Будите људи

НА СТРАДИВАРИЈУСУ

И твоје страданије
Одсвират се може

Уђе то испод нечије коже
С намером да ту и остане

Ал кожа слабо памти
Мозак је обрлати

Па баци у нове додире
Са људима непознатим

ПАД У БРАШНО
(Србољубу Митићу)

Провалио у млин
Саплео се
У брашно пао

Да очисти брашно хтео
Брашно с њега није хтело
Остао је бео

Сад ће за њим буљине
И шарене људине

А пандури „gluten free“
Ставиће му лисице

ПАХУЉА

Дошла је зима и видим
(После две флаше вина)
Како пада *п а х у љ а* снега

Велика као црква
(Какву још нисам видео
У овим крајевима)

Оне друге пахуље нешто не видим,
Али слутим да су и оне ту,
У њима људи клече –

Путују по свемиру

ШЕЋЕРНА БОГИЊА

О слатка Богињо,
Ко те појео не би –
Само онај који шећер
Има у себи

Или онај који из Боговађе
На пут се спрема
Да нађе нешто слађе
А само бибер му треба
Што ошамућен слаткоћом бића
Он нимало не ферма

Него са англо-странцем меша *крв*
Као Винету са белцем
Што ће га претворити
У *црв* (то сведочи

Чак и Холивуд)
Кад филм стигне
У наше селце
А карте распродате
У минут *прв*

A CHI PATRIA NO HA

Ономе који нема домовину
(*A chi patria no ha*)
Слепа вила (*la diva sieca*)
Даје имагинацију за жену

(*La dolce donna e divina*)
Нек ме поведе пределима
У којима (*mortale*) певам
Гласовима камења и птица

Con voci del pietre e uccelli
Увек смо били ту
Никад се нисмо срели
Никад више (*mai più*)

MEDIOCRITÀ

[...] Or di riposo
Paghi viviamo, e escorti
Da mediocrità... (G. Leopardi, To Angelo Mai)

Доба кад нико не жели да нас
Прати осим осредњости
Која у лику појединца
Нема израз радости

Обешен кез у ваздуху
Који глуми културу
Ти порцелански зуби –
Трајнији од смрти

Кад живот се сведе
На *mediocrità*
Ко ће ти рећи: „Дођи,
Видим у теби бескрај.“

УПЛАШЕНА МОГ ГЕНОМА

Уплашена мог генома
Низ улицу оде она
Ја јој машем, она брише,
Видеће ме „никад више“

Шта урадих јадан мене
Чиме то нервирам жене
Да морају брзо бежат
Ко најбољи ат кад крене

Ка трвђави где су деве
Каменито ограђене
Док у пољу бркајлије
Замишљају баханалије

Ко још данас коме треба
Кад живот из епрувете вреба
Живот (не смрт) појешће све нас,
а ти буди ако хоћеш

Компјутераш, љути Арбанас
Или боем-бљак, коме змија нуди
Свлак, док он у даљину гледа
Чудећи се боји неба

Јер само то зна...

ГОЛИЦАЊЕ

Смилуј се срцу
Тој чудној направи
Што у такту крви
Увек мало касни
За стрелом Ероса
Што лети слободна
И инокосна

Као кад си на вутри
У планинама хладним
И недодиривим
Као и све друго што је
Јер недодир је другост
Дуг карме који плаћа мост
Између тебе и мене

Мост на којем никог нема
Али зато тече река
Носи слике феномена
Осликаних на сапима
Воде брзе и незгодне
Поготово ноћ кад падне
А месец голица

Прохујала лица
Наших згубидана
Отпалих са наше коже
Као перут, као Перун,
Као све што беше ум
Да на место директора
Дође геџа-кум

Да на место месечине
Дође разбиум
Што комаде нашег сопства
Износи на друм
А друм: живе гајде
Где се пчеле роје
Као да постоје

МОГУЋНОСТ ПРОМЕНЕ

Можеш да пишеш шта хоћеш
Колико хоћеш можеш
Да пишеш шта можеш
Можеш и да не пишеш
О томе
Можеш колико хоћеш
Да о томе ћутиш
То многи раде

Опале дудиње
Можеш да скупљаш колико хоћеш
Само не дирај у кућу
У којој живи власник дуда
Живи колико хоће

Можеш и дудиња да будеш
Ако хоћеш
Да се ваљаш у трави са осталим дудињама
Док неко не дође и покупи те
Стави у корпу
И однесе и однесе
Колико га ноге носе

Све до краја империје

Где цветају беле раде
У сенци ограде
(Нема куј да ги украде)

СРПСКОМ ПЕСНИКУ

Није доста римовати
Рима мора да је посна
Брадата и досадносна
Да не дира ништа живо
Чак ни куче под клавиром

Рима мора да се смешка
Онима што воле Снешка
Рима мора да се ваља
По патосу православља
И да нема ништа с виром

Где се вода журно врти
Да те што пре преда смрти
А твоја се глава буну
Па из воде измајмуни
Грану на коју се попет може

И кад мислиш успео си
Око тебе рат је исти
Неки људи из Берлина
Газе твоју земљу (Боже!)
Ти на грани задржи се

Колко можеш

СРПСКО ИМЕ У ИНОСТРАНСТВУ

Од хиљаду потопљених лађа
Најлакше се памте оне
Чија се имена лако изговоре

Зато Небоја, Небоша, Небуша...

Не буш се много надал
Јер си кумовим подвигом
Одавно пострадад

СУДБА

Нацистички генерал
Да сам био ја
Имао бих по две виле
На острва два

Ал не даде судба
И њезина друга – Удба
Па њих две се удружише
И у ковчег положише

Мене (благо мене!)
Сад сам јунак историје
Борац против нациста –
Смеје ми се нација

Што испустих виле
(Два-пут-две)
А у топлој клими
Што грејала би ме

ЈА И ДРУГ ЦЕДУНГ

Пливао сам са Цедунгом
Ко с најбољим другом
Река беше Јангцекјанг
Вода мутна „Sturm und Drang”

Пита мене мокри Мао:
Како си на Кину спао?
А ја кажем: и ван Кине
Нема мени домовине

Гњурци раде – Мао брише
Изнад воде уздиже се
Ја под водом утопих се
Српско царство усиса ме

УСПЕХ У СРБИЈИ

(Немачком песнику, Ђури Јакшићу, коме су Срби
раскопали гроб и срушили родну кућу)

Дедињари одлучују
Ко је деда ко дудиња
Дедињској партији
Мораш бити одан

Дедињарци српски су јунаци
Купају се повазда у кади
Коју им је оставио Јошка
Још се талас у том смислу боћка

Бела када ко крило анђела
Што односи злато Арханђела
Преко мора преко седам гора
До швајцарских металних сефова

Јер тамо их нови живот чека
Кад нестане крви од народа

ПЕВАТИ ОПУШТЕНО, УЗ ГИТАРУ

Ја прихватам свака шанса
Чак и живот у Прованса
Само даље што даље
Најдаље је најбоље

Макар моро из Прованса
Макар трошим и та шанса
Одох даље још даље
Најдаље је најбоље

ДУЛЧИНЕЈИ ОД ВИНЧЕ

Дизвините што ме нешто
Вуче према вама
Мада сам старејши
Извините благо Неши

Где сам био да се родим
Четврт века пре
Сад би били исписници
Били би на „бре“

Овако ми туга оста
И то двострука
Што ме ваша липост
Гледа као госта

Што тумара обалом
Незнаног му места
Па му сваки камен леп
Лепота је бити слеп

Не видети ситне звезде
Него само Ваш корсет
У којем је стара Винча
Коју не зна овај свет

МАМА РЕКЛАМА

Демони су увек многи
То говоре бројни блоги
И рекламе-панораме
Купи ово а не оно
Јер ово је много боље
Куповином отворићеш
У животу ново слово
Самом себи засијаћеш
Као суза коју нећеш
А коју си пустио
Же стоко

СТРАХ ОД СВЕМИРА

У свемиру свеумном
И скоро гузном
Он све нешто бежи
Од себе или се
Јер се боји
Прићи ближе
Макар звале га
Човечице

ЧУВАЈ СЕ

Чувај се Срба када крену
 да римују –
Никада неће стати
А ти ћеш постати уво
Којег је родила мати
За нешто друго

За тишину
 Коју богови негују
Док Срби траже риму
Те стога тренутно
Не римују

КАЈМАК У ТОРОНТУ

Овде кило младог кајмака
У радњи „Адонис“
Под именом Kashta

Кошта педесет долара
„Свашта“, пише ми Србин из Србије
Који то зна боље

Јер уме да машта

ОСВРНИ-ОБРНИ

Да то нисам био ја
Зар би ова песма
уопште настала

Наравно да не би

Ал то нико приметио не би
Јер се у међувремену
„Посветио себи“

СТИХ

У држави неслободних
Остаде слободан
Још само слободан стих

Да никоме ништа не значи
Баш као ни сонет
Прихваћен од свих

ЉУДИ

Чак и када им ниси на терету
Заобилазе те људи
Заобилазе те нељуди

Заобилазе те тако успешно
Да се више не зна
Ко је ко

КЊИЖЕВНА ПОЛЕМИКА

Ја га дерем
Он би да ме брије

*Ја вратих у гаће
Моје дрангулије**

*Стих Слободана Стевановића из песме „Проститутка“.

КАД УМРЕМ

Кад умрем
Желео бих да ме спале

Човек ипак једном мора
Да одрасте

ТРАЈАЊЕ

1.

Са дојке мермерног кипа
Обрисана прашина –

Домовину нема

После трајања
Нема кајања

2.

Сада када сам полуглув
И полуслеп

Добро те чујем
И још боље видим –

Полусвете

Нико (у време оно)
Није приметио да сам бљувао крв.
А сад ме по рамену тапше
Чак и комшија црв.

*

Ак' си решио писати канцоне,
Можеш си заборавити на куртоне.
Тражећ' риму за свој верс,
Апстинира версифекс.

*

Телесно све(сна)
Свих консеквенци
Даде ми се на реци –
Притоци сна

*

Само једна линија белог праха
Промени архитектуру мозга,
Као што листове на гранама
Обоји песма дрозда.

*

Увек си била „џо дропинг“,
Шетала као кинг,
Шетала око свог живота,
А око мојег да и не говорим.

*

И мртав пишеш боље од Жабеса,
Боље од чудовишта из Лох Неса.
У исто време лежиш у девет гробова
И не жалиш се.

*

Док твој непријатељ умире,
Сунце греје и њега и тебе,
Шта ћеш више?

*

Неко ме кочи, кочи,
Стално кочи.
Макар да се то дешава у свемиру,
Али не – то се дешава у Фочи.

*

Стихове пишем
Јер ми праве друштво,
Као да нису моји. И нису –
Сем ако се не потпишем.

*

Universe је само стрес,
Зато бежим ја у верс,
Макар цвилео ко кер, с
Којим шале прави плебс.

*

Некада си био „хјуман”,
А сада си само уман.
Некада си био Бушман,
А сада си свима душман.

*

Никад ме нико волео није,
Па нека тако и остане.
Поштујмо традицију
И старе обичаје.

*

Испод дигнутог мача,
Разилазе се облаци,
Куд који.

МАЛИ БОГОВИ
(Вијонових рима, патрљци)

... pere eternal
... vierge parit
... pere coeternel
... saint esperit

... qu' Adam perit
... ses syeulx –
... peu ne merit
... faiz petiz dieux

КАНАДА

Итс а факина фар
Ју но камин хир
Џаст то фил буђелар
Ју камин хир
То обеј
Д Ворлд гавермент
Ју олреди хев дер
Вер ју ар
Донт кам

ЈЕЗИК МАТЕРЊИ

На српском можеш бити сељак ил хајдук
А свако друго делање
Само су звуци виолине
За ухо испод маховине

Далеко нећеш стићи
Користећи сербише шпрахе
Испашћеш само луда
Која не зна ни оно што знају снахе

По селима где шљива цвета
(Немцима управо продата
На многаја љета)
Зато лингвистички опусти се

Ако је то могуће
У часу смртном још ником преводилац
Требао није (важно је да прелазак преко Лете
Не ометају Фурије)

ШТО ВОЛЕ ПЕРФЕКЦИЈУ
(За Рашу Попова)

Онима што воле перфекцију
Требало би дати инјекцију
Јер од превеликих стресију
Човек добије епилепсију

Данас се живи убрзано
Као да море није довољно слано
Па се конектовани гајтаном
Мушко и женско текстирају стално

Не немој ми прићи (остани далеко)
Јер женско познајем само са екрана
Тако штедим на вијагри
А у доњем спрату мога мозга

Нема оних рана због којих се цвили
Или пише вечна песма
А то што се ретко јављам
Кривица је Текста

ОДА ШИЉКУ
(Мањак секса у планинама)

Јави нашем одашиљку*
Да ми јави о твом жишку
Нек ми јави и о храсту
Гаји ли он неку ласту

Ил све беше илузија
Опсена и „опса-са“
Што ка Врху поглед тера
Јер гони га амбиција

Повазда да буде луд
Ко напуштен уд
Што у гаћама сам себе пипка
По налогу одашиљка

*„Одашиљак“, кованица Пра Милана од Лужице: врх ртањске пирамиде са којег ртањски богови ћаскају са галаксијама, кад немају преча посла.

ПЕСМА ЗА ЛЕПУ МАРЕ

Нема мене у катастру
А нема ме ни у братству
Групе која би да влада светом

Ал ме има ту на плажи
Где се роје мале лажи
Од којих ми бива боље

А другима ништа горе
То је живот на маргини
Маре моја, ти не гини,

Јер од тебе то знам боље.
Што знам сâм, без тела твојег,
Мора да је злато моје,

Ил како се то већ зове,
Свеједно је

КАД БОЉЕ РАЗМИСЛИМ

Живот је жешћа илузија
Памтим кад сам те гузија
За остало не могу рећи
Да је икада било

Јер спречава ме бонтон
Као и то што сам постао слон
Мада без џунгле у којој би да вршљам
Као Цар Душан

Живот се даје онима у мерцедесу
Док тутње низ Поморавље
Живот је јако спор
Кад мораш да музеш кравље

А знаш да козје је боље
Па питаш се: може ли се
Живет без компарације
Од које профитирају нације?

ТАКО ТО ИДЕ

Од песничке коже
Могу се крпити масонске
Ложе, или правити лекови
За не дај Боже

Али песник мора бити мртав
Да га не би болело
Када му скидају кожу
И примају га у ложу

Да у њој носи рогове
А не да сања бродове
И бег из провинције
(Свуда је исто)

Зато дерите га
„Да будемо начисто“
Певаше Мефисто
Јер му се може

ТОВАРИШ-ЕСКИМИ

„Сиромашан као сирће“
Срећем се са својим бићем
Нередовно

Ближи су ми товариш-ескими
Него крвни сродници које у сну
Виђам повремено

Зашто су ми ближи
Питање је сложено
Кад их видим питаћу их

Зашто ми то раде,
Белкасти Ескимии?
Имам косу браон

ДРЕМУН

Да ли је дремун онај који дрема
Или је дремун простор
У којем глава на раме клоне
Погођена дремежом што вреба
Из зрелих смокви
И морског пуцкетања?

Сан који те негде чека
Твој је најбољи друг
Али одавде не можеш никуд
Па макар био нежења
Или подоста луд

ЧОКАЊЧЕ

(Раки Драинцу)

Пијем да бих омекшао себе у вама,
И вас у себи, да *то* потече
И оде у ништа, без отпора,
Без неспоразума, чистом енергијом
Нестанка, идеални фенг-шуи.

Пијем јер само тако видим ко сте,
Јер то најмање мени користи.
Чокањче у рану зору, на столу,
Сироче које чека вече,
А разум срећу квари
Док низ кожу певају јорговани.

РОЛЕТНЕ

Кроз раскриљене ролетне,
Можеш погледати у сунце.
Ако си био добар
Ђак у школи,
Дозволиће ти то
Твоји професори.

Само, не гледај дуго,
И ако нешто видиш,
О томе боље ћути.
Много је крви проливено
Да сунце буде што мање –

Међу-ролетно

ПИСМО С ПЛАНИНЕ

Има звезда на небу које ми се више не јављају.
Недостатак симпатије, замор материјала,
Не улазимо сада у то.

Ви добро знате да ја не познајем себе,
И то знање вам дође као ћебе у планинама;
Још само да упознате планину –
Зелену вену наших дана.
Има ли „наших“ дана?
Ако икада сазнате,
Молим Вас да ми јавите, ја чекам.

Игра сујете не може се прекинути,
Она је у нама као песак у дубокој води.
Па, кад видите како сунце залази,
Знајте да то ви залазите,
Не дивите се стога лепом призору.

И не будите дуго на прозору,
Јер стакло урамљено под правим углом
Изазива језу. Линије би морале
Бити мекше, као на непцима урмашице.

СИЈАЛИЦА, СТАРА ТРЕПАВИЦА

А светло гори у ветар: нит ико у соби нешто чита,
Нит плете, нит сецка црни лук.
Било би боље да смо у мраку, и искреније.
Чему те теслијанске честице што падају
По нама да осветле нешто чега нема?
Једина светлост је сунчева, она боје сунцокрета,
Понекад тако јака да је неопходан сламени шешир,
Или какво друго антисунчано средство
Из подрумских ризница хомо сапиенса.

AYAHUASCA

Чак ни уз помоћ најбоље гљиве,
Човек не може летети
С места на место у истом телу.
Тако се не може отићи далеко.

Али, кад почне да се преображава
Из једног тела у друго,
Креће се брзином светлости.

Само што онда никада не може
Сазнати куда је стигао,
Ни да ли је он баш тај који је летео.

ЧИСТИНА

Богови нам одузимају кључеве
Од кућа и од станова

Како бисмо живели у свемиру

Боси – без чарапа
Голи – без кошуља

Голи путници
На чијој кожи светлуцају цветови мака

Читава поља, необрана...

ТЕСТАМЕНТ

Време је да пред смрт оставиш
Оно што имаш
Некоме
Али не знаш ко би то могао бити

Нико те није обишао већ тридесет година

Знаш тачан број
Као да си на прсте бројао

(А можда да некоме оставиш прсте,
Да и он мало броји?)

БЕЛЕШКА О ПИСЦУ

Небојша Васовић је дипломирао на Филолошком факултету у Београду, на групи „Југословенске књижевности са општом“ 1978. године. У Београду је радио као слободни уметник: писац, уредник, књижевни критичар. Магистрирао је 1992. на „Новом Калифорнијском колеџу“ у Сан Франциску (програм: *Poetics*). Живи у Торонту (Канада) од марта 1988. године.

Аутор је следећих књига:

Поезија:

Струна/Сутон, Просвета, Београд, 1983.

Со лично, Видици, Београд, 1986.

Бразил, Матица српска, Нови Сад, 1986.

Песме за децу и калуђере, Матица српска, Нови Сад, 1989.

Пердидо, КЗНС, Нови Сад, 1991.

Гонг у житу, Матица српска, Нови Сад, 1991.

Музика роба, Нолит, Београд, 1992.

Талмуд и ја, БИГЗ, Београд, 1992.

Седам чунова, БИГЗ, Београд, 1995.

Посечене су шуме, Народна књига, Београд, 2003.

Ни љубави ни хлеба, Повеља, Краљево, 2006.

Изабране песме, Повеља, Краљево, 2011.

Нека, хвала, Културни центар Новог Сада, 2014.

Голицац табана, Пресинг, Младеновац, 2018.

Есеј, критика, дневници:

Поезија као изванумиште, Рад, Београд, 1983.

Против Кундере, Браничево, Пожаревац, 2003.

Лажни цар Шћепан Киш, Народна књига, Београд, 2004.

Дневник I, Народна књига, Београд, 2004.

Contra Kundera, La Cabra Ediciones, Ciudad de Mexico, 2012.

Зар опет о Кишу?, Конрас, Београд, 2013.

Полемике и портрети, Задужбина „Николај Тимченко“, Лесковац/“Алтера“, Београд, 2015.

Европски давитељи из нашег сокака, Бернар, Београд, 2016.

Кога бране кишобрани, часописно издање Браничево 5-6, Пожаревац, 2020.

САДРЖАЈ

I

7	ПОЉАНА
8	ТРН
9	ПРОМЕНЕ
10	ПЕСМА
11	ПЕКАРА НА МЉЕТУ
12	КУШАЊЕ ПЕСНИКА
13	КАКО СИСАТ?
14	МА ИЗ КОНЗЕРВЕ БИЛА
15	ТАБАНИ
16	БЕКСТВО
17	ПОХВАЛА БОСОМ СТОПАЛУ
18	СТАРИНСКО ДОПИСИВАЊЕ
19	ЋИЛИМ
20	НАЦИОНАЛНИ ПРАЗНИК
21	КЕРЕТАРО
22	КУБА НА ПЛУС 35
23	НЕСТАШИЦА ВОДЕ
24	ДЛАКЕ
25	КО ЗНА?
26	ТАЈНА МОРА
27	СТЕПЕНИЦЕ
28	ГЛАС ИЗ ВОДЕ, ЖЕНСКИ
29	СВЕДОК
30	НА ХВАРУ
31	ТИШИНА
32	НЕШТО ДРУГО
33	ВИРУС
34	ЕЛЕМЕНТИ
35	ДЕВИЧАНСКО УЉЕ
36	ПОСЕТА КУЋИ ОЛАФА ХАУГЕА
37	КУРВОАР

38 ОДЛАЗАК
39 ПЛАВЕТНИЛО

II

43 ОВДЕ НЕМА ВЕЛИКЕ ПОЕЗИЈЕ
44 СА ЉУБАЗНОМ ЈАПАНКОМ У СЛУ
45 ДУЛЧИНЕЈИ ОД КОРДОБЕ
46 КОЧИЈЕ
47 БУДИТЕ ПЕСНИЦИ ЉУДИ
48 НА СТРАДИВАРИЈУСУ
49 ПАД У БРАШНО
50 ПАХУЉА
51 ШЕЋЕРНА БОГИЊА
52 А СНІ PATRIA NO HA
53 MEDIOCRITÀ
54 УПЛАШЕНА МОГ ГЕНОМА
55 ГОЛИЦАЊЕ
57 МОГУЋНОСТ ПРОМЕНЕ
58 СРПСКОМ ПЕСНИКУ
59 СРПСКО ИМЕ У ИНОСТРАНСТВУ
60 СУДБА
61 ЈА И ДРУГ ЦЕДУНГ
62 УСПЕХ У СРБИЈИ
63 ПЕВАТИ ОПУШТЕНО, УЗ ГИТАРУ
64 ДУЛЧИНЕЈИ ОД ВИНЧЕ

III

67 МАМА РЕКЛАМА
68 СТРАХ ОД СВЕМИРА
69 ЧУВАЈ СЕ
70 КАЈМАК У ТОРОНТУ

- 71 ОСВРНИ-ОБРНИ
- 72 СТИХ
- 73 ЉУДИ
- 74 КЊИЖЕВНА ПОЛЕМИКА
- 75 КАД УМРЕМ
- 76 ТРАЈАЊЕ
- 77 *** Нико (у време оно)
- 80 МАЛИ БОГОВИ
- 81 КАНАДА

IV

- 85 ЈЕЗИК МАТЕРЊИ
- 86 ШТО ВОЛЕ ПЕРФЕКЦИЈУ
- 87 ОДА ШИЉКУ
- 88 ПЕСМА ЗА ЛЕПУ МАРЕ
- 89 КАД БОЉЕ РАЗМИСЛИМ
- 90 ТАКО ТО ИДЕ
- 91 ТОВАРИШ-ЕСКИМИ
- 92 ДРЕМУН
- 93 ЧОКАЊЧЕ
- 94 РОЛЕТНЕ
- 95 ПИСМО С ПЛАНИНЕ
- 96 СИЈАЛИЦА, СТАРА ТРЕПАВИЦА
- 97 АУАНУАСКА
- 98 ЧИСТИНА
- 99 ТЕСТАМЕНТ
- 100 Белешка о писцу

Центар за афирмацију стваралаштва
ПОЕТИКУМ

Библиотека
ИНЕ СВЕТЛОСТИ
књига десета

За издавача
Иван Новчић

Уредништво
Александар Марић
Иван Новчић
Драган Грбовић

Идејно решење корица
Александар Марић

Контакт редакције
konkurspoetikum@gmail.com

Штампа
Пресинг, Младеновац

Тираж
300

Краљево
2021.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41(71)-1

ВАСОВИЋ, Небојша, 1953-

Дулчинеји од Винче / Небојша Васовић. - [Краљево] :
Центар за афирмацију стваралаштва Поетикум, 2021
(Младеновац : Пресинг). - 106 стр. ; 21 см.
- (Библиотека Ине светлости ; књ. 10)

Тираж 300. - Белешка о писцу: стр. 100-[101].

ISBN 978-86-81722-27-5

COBISS.SR-ID 32651785